

Originality. *The system of economic security of the higher educational institution should include all its structural components, including: the administration, the academic council, the educational departments, departments, scientific subdivisions, financial, logistical, economic and other divisions and services. Among the internal resources of the system of economic security should be considered: intellectual resources; financial resources; information resources; human resources; material and technical resources; administrative resources and others. As external resources of the system of economic security of a higher educational establishment it is possible to consider: public authorities; mass-media; subjects of the education system, with which the interaction is carried out (schools, colleges); scientific institutions; business; state structures; police; subjects of economic activity (enterprises, banks, firms).*

Conclusion. *At present, a large number of complex and multi-vector factors of the external and internal environment, both favorable and negative, are influenced by the activities of a higher educational establishment. Under these conditions, their successful activity largely depends on the ability of their system of economic security to respond adequately to the existing and possible threats to their activities in the face of strong competition in the market of educational services.*

In order for the system of economic security to function successfully it is necessary to create an effective management mechanism that would allow coordinating the actions of all subjects of the system of economic security of a higher educational institution, to use all available resources to counteract existing and possible threats to the external and internal environment.

Keywords: *higher education institution, threats, economic security, management mechanism, economic security system.*

*Одержано редакцією: 27.04.2017
Прийнято до публікації: 11.05.2017*

УДК 65.012.8:338

СІЧІОКНО Гліб Борисович,
аспірант, кафедра управління фінансово-економічною безпекою, Навчально-науковий інститут менеджменту безпеки, Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У статті розглянуто теоретичні засади, методичні підходи та практичні рекомендації щодо формування та реалізації ефективного механізму управління фінансовою безпекою промислового підприємства в умовах глобалізації.

Ключові слова: *механізм, управління, безпека, фінансова безпека, система економічної безпеки, підприємство, глобалізація.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку України, в складній економічній ситуації виникає чимало ризиків, небезпек та загроз, що породжують на промислових підприємствах низку фінансово-економічних проблем, вирішення яких потребує удосконалення існуючих та розробки нових форм, методів та інструментів нейтралізації негативних впливів на фінансову сферу підприємства. Для ефективного функціонування підприємств необхідним є підвищення рівня їх фінансово-економічної безпеки. Неналежна увага до процесу управління фінансово-економічною безпекою на промислових підприємствах стримує процес їх економічного зростання та призводить до виникнення кризових явищ, ускладнює процес виходу з них.

Відтак, запорукою прогресивного розвитку підприємства та головною передумовою його стабільної діяльності є розробка ефективної системи оцінки його рівня фінансової безпеки, дослідження основних ризиків, загроз та небезпек, що можуть

вплинути на стан фінансової безпеки, а також побудова ефективного механізму управління фінансовою безпекою підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним і практичним аспектам управління фінансово-економічною безпекою підприємств присвячено чимало праць вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема: І. О. Бланка, І. В. Демченка, З. Б. Живка, О. І. Захарова, І. С. Керницького, О. А. Кириченка, В. І. Куцика, С. М. Лаптева, Л. О. Матвійчука, І. П. Мойсеєнка, В. Л. Оргинського, П. Я. Пригунова, Н. А. Цикановської та ін.

Високо оцінюючи значний науковий доробок вчених, варто зазначити, що необхідним є подальший розвиток теоретико-методичної бази в галузі фінансово-економічної безпеки. Зокрема, невирішеною залишається проблема побудови та функціонування ефективного механізму управління фінансовою безпекою промислового підприємства в умовах глобалізації.

Мета та завдання статті. Метою статті є обґрунтування теоретичних засад, методичних підходів та практичних рекомендацій щодо формування та реалізації ефективного механізму управління фінансовою безпекою промислового підприємства в умовах глобалізації.

Досягнення поставленої мети потребувало вирішення таких завдань:

- визначити теоретичний інструментарій побудови механізму управління фінансовою безпекою суб'єкту господарювання;
- удосконалити механізм управління фінансовою безпекою промислових підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні особливості функціонування, складне економічне та політичне становище держави зумовлюють зростання ролі фінансової безпеки для кожного вітчизняного підприємства. Це питання є складним з огляду на можливість виникнення несприятливих ситуацій на декількох рівнях (макро-, мезо-, та мікрорівні) як окремо, так і комплексно. При цьому, особливістю управління фінансовою безпекою є те, що ухвалення управлінських рішень часто здійснюється в умовах зниження загального рівня керованості підприємством.

Сьогодні, однією з головних проблем управління фінансовою безпекою суб'єктів господарювання є відсутність концептуальних основ побудови і функціонування ефективного механізму управління їх фінансовою безпекою, який дозволить здійснювати ефективну протидію загрозам, використовувати наявний потенціал та в цілому підтримувати стан фінансової безпеки.

Механізм управління фінансовою безпекою підприємства є однією із ключових підсистем загальної системи управління підприємством. Механізм управління системою економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності, зокрема О. І. Захаров, визначає як внутрішній устрій, сукупність станів і процесів з яких складається управління діяльністю [4].

Механізм управління фінансовою безпекою підприємства включає сукупність економічних методів, принципів, функцій, завдань, важелів та інструментів впливу на стан та розвиток суб'єкта господарювання. Елементи механізму мають складну, багаторівневу та ієрархічну організацію, виявляючи себе у вигляді певних підсистем: підсистемі управлінської діяльності, підсистемі цілей та завдань, функціональній структурі та організаційній структурі.

Процес управління завжди передбачає наявність об'єкта та суб'єкта управління. Тому, розглядаючи механізм управління фінансовою безпекою підприємства, насамперед, визначили суб'єкти та об'єкти управління (рис. 1).

Головною ознакою суб'єкта управління є наявність у нього певних повноважень або компетенцій, що дають змогу втілювати свою волю у формі управлінських рішень, керівних команд, обов'язкових до виконання.



Рис. 1. Об'єкти та суб'єкти механізму управління фінансовою безпекою підприємства
Джерело: систематизовано автором з використанням джерел [9; 10]

У вітчизняній практиці господарювання найчастіше суб'єктами управління фінансово-економічною безпекою є керівник, фінансовий директор, головний економіст, юрисконсульт, бухгалтер підприємства, оскільки самостійного підрозділу чи спеціалістів у цій сфері у них немає. До певної міри, це можна виправдати на підприємствах з невеликими обсягами фінансово-економічної діяльності. Однак, у інших випадках, це свідчить про те, що вітчизняними власниками та керівниками суб'єктів господарювання ще не усвідомлена важливість управління фінансовою безпекою підприємства, особливо у сучасних умовах [8].

Об'єктом управління фінансовою безпекою підприємства виступає фінансова діяльність підприємства в цілому, її окремі елементи (прибуток, джерела формування фінансових ресурсів, структура капіталу, обсяги та інтенсивність грошових потоків, фінансові інвестиції, фінансові інновації тощо) та сукупність фінансових ризиків, що впливають на фінансову діяльність підприємства. В межах системи фінансової безпеки, об'єкт управління визначається та коригується залежно від завдань управління.

Основною метою управління фінансовою безпекою підприємства є забезпечення фінансової стійкості підприємства та захист його фінансових інтересів від дії зовнішніх і внутрішніх загроз і фінансових ризиків, для забезпечення ефективного розвитку в поточному та довгостроковому періоді.

У процесі реалізації головної мети, управління фінансовою безпекою підприємства націлене на вирішення таких основних завдань, а саме:

- забезпечення ефективної фінансової діяльності підприємства;
- зростання прибутковості та ринкової вартості підприємства;
- забезпечення своєчасного виявлення та усунення загроз і небезпек фінансовій безпеці підприємства;
- забезпечення ефективного управління фінансовими ризиками підприємства [11].

Взагалі, в процесі управління фінансовою безпекою підприємства, окремі завдання мають корелюватися та бути оптимізовані між собою для найбільш ефективної реалізації головної мети управління фінансовою безпекою підприємства.

Ефективність реалізації механізму управління фінансовою безпекою підприємства потребує окреслення принципів управління фінансовою безпекою, що дасть можливість обґрунтовано приймати управлінські рішення, оптимізувати структуру, удосконалити організаційні процеси управління фінансовою безпекою підприємства.

На основі аналізу фахової економічної літератури, було визначено основні принципи управління фінансовою безпекою (табл. 1).

Вважаємо за доцільне наведений комплекс принципів доповнити принципами плановості та синергічності, оскільки тільки плановий підхід та взаємодія всіх елементів управління дадуть змогу вибудувати ефективний механізм управління фінансовою безпекою підприємства.

Дані принципи між собою взаємопов'язані, тому недотримання хоча б якогось з них негативно вплине на ефективність функціонування механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства. Проте, можливе уточнення їх переліку, враховуючи складні умови діяльності суб'єктів господарювання та постійні економічні перетворення.

Таблиця 1

Принципи управління фінансовою безпекою підприємства

Принцип	Характеристика принципу
1	2
Системності	Усі елементи системи управління фінансовою безпекою підприємства мають бути взаємопов'язані та взаємоузгоджені
Інтегрованості	Підсистема управління фінансовою безпекою підприємства має бути органічно інтегрована у загальну систему менеджменту підприємства та загальну систему управління економічною безпекою підприємства
Об'єктивності	Рішення, на яких ґрунтується управління фінансовою безпекою підприємства, мають розроблятися з урахуванням об'єктивних економічних законів, на основі глибокого аналізу ситуації із застосуванням наукових методів пізнання
Комплексності	Створення цілісної системи управління фінансовою безпекою, яка забезпечить захист фінансових інтересів підприємства від внутрішніх та зовнішніх загроз та фінансових ризиків
Безперервності	Постійне, безперервне управління фінансовою безпекою підприємства
Оперативності та динамічності управління	Система управління фінансовою безпекою має забезпечувати швидку реакцію підприємства на появу реальних та потенційних небезпек та загроз і своєчасне прийняття відповідних управлінських рішень
Гнучкості управління (адаптивність сформованої системи фінансової безпеки)	Система управління фінансовою безпекою підприємства, її елементи повинні адаптуватися до змін чинників зовнішнього та внутрішнього середовища; розроблені чи прийняті управлінські рішення мають швидко коригуватися, якщо цього вимагає зміна зовнішнього чи внутрішнього середовища підприємства
Ефективності	Оптимальне поєднання усіх елементів механізму управління фінансовою безпекою підприємства
Збалансованості	Забезпечення збалансованості підходів до управління фінансовою безпекою підприємства, які не суперечать загальній стратегії фінансово-економічного розвитку підприємства

1	2
Економічності	Витрати на реалізацію системи управління фінансовою безпекою підприємства повинні бути обґрунтованими і не перевищувати рівня, при якому зникає їх економічна доцільність
Відповідальності	Взаємна матеріальна відповідальність персоналу і керівництва за стан фінансової безпеки підприємства
Інформаційності	Виражається у всебічному використанні усіх видів фінансової та управлінської інформації
<i>Синергічності</i>	Управління фінансовою безпекою підприємства включає в себе, зокрема, управління фінансовими ризиками та загрозами фінансовій безпеці. При цьому, різні фактори так впливають один на одного, що здатні разом досягти більшого, ніж за окремого їх застосування
<i>Плановості</i>	Полягає у розробці концепції, стратегії та плану управління фінансовою безпекою підприємства, що дозволить визначити логічну послідовність дій кожного учасника процесу управління фінансовою безпекою підприємства

Джерело: розроблено автором з використанням джерел [1; 3, 7]

Важливою складовою механізму є функції управління фінансовою безпекою підприємства. Узагальнюючи результати аналізу поглядів вчених на перелік функцій механізму забезпечення фінансової безпеки, пропонуємо виділити організаційну, діагностичну, превентивну, регулюючу, захисну та контрольну функції.

Діагностична функція передбачає збір і аналіз інформації стосовно фінансової безпеки, оцінку та прогнозування її стану [13].

Організаційна функція полягає у формуванні ефективної системи управління фінансовою безпекою підприємства.

Регулююча функція полягає у посиленні взаємозв'язку фінансової політики та основних напрямів розвитку підприємства, забезпеченні ліквідності, платоспроможності та рентабельності, посиленні фінансової стійкості підприємства тощо.

Захисна функція зводиться до гарантування фінансової безпеки, включаючи контроль за дотриманням законодавчих норм, а також полягає у здатності механізму управління фінансовою безпекою захищати фінансові інтереси підприємства від дії внутрішніх та зовнішніх загроз і ризиків.

Захисна функція є основною у кризовому стані економіки, в якому фінансово-економічна ситуація веде до дисбалансів у діяльності та розвитку підприємства, тобто супроводжується виникненням значних фінансових проблем.

Контролююча функція управління передбачає здійснення безперервного контролю за ходом реалізації управлінських рішень у сфері управління фінансовою безпекою підприємства і полягає у встановленні граничних розмірів індикаторів фінансової безпеки підприємства та узгодженні з плановими завданнями, створенні системи інформації, виявленні відхилень між поточним рівнем фінансової безпеки та плановим, здійсненні необхідного впливу на персонал, що здійснює прийняття відповідних рішень.

Функції управління фінансовою безпекою підприємства представлені в агрегованому вигляді та можуть бути деталізовані з врахуванням фінансових відносин підприємства, структури капіталу, форм фінансування та фінансових інтересів.

Механізм управління фінансовою безпекою містить також підсистеми методів, інструментів та важелів, що формують ядро системи фінансової безпеки.

В структурі досліджуваного механізму ми виділяємо наступні групи методів: управлінські, фінансові та методи управління фінансовими ризиками.

Методи управління полягають у тому, щоб створити умови для чіткої організації процесу управління, використання сучасної техніки і прогресивної технології організації

праці з метою забезпечення максимальної ефективності управління фінансовою безпекою підприємства. Основою класифікації методів управління є внутрішній зміст мотивів, якими керується людина у процесі своєї діяльності. За своїм змістом мотиви діяльності можна поділити на матеріальні, соціальні та мотиви примусового характеру. Відповідно до цього, розрізняють такі методи управління фінансовою безпекою підприємства: економічні, соціально-психологічні та організаційні.

Економічні методи характеризуються впливом на суб'єкт управління через його економічні інтереси шляхом матеріального стимулювання, тобто створюють матеріальну зацікавленість у відповідальних осіб за стан (рівень) фінансової безпеки підприємства.

За допомогою організаційних методів формується організаційна структура управління фінансовою безпекою, визначаються повноваження та відповідальність посадових осіб, розпорядок роботи, порядок дій у тій чи іншій ситуації.

Використання соціально-психологічних методів в управлінні фінансовою безпекою спрямоване на підвищення рівня мотивації персоналу в системі безпеки підприємства.

Обов'язковим елементом у структурі механізму управління фінансовою безпекою підприємства є фінансові методи, які охоплюють фінансове планування і прогнозування, моніторинг, фінансовий аналіз та фінансове регулювання.

Метод прогнозування використовується з метою передбачення майбутнього стану внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства, можливих загроз фінансовій безпеці. Він базується на вивченні закономірностей розвитку різних економічних явищ і процесів, виявляє найбільш імовірні та альтернативні шляхи їх розвитку і дає базу для вибору фінансової стратегії на перспективу. Тобто, це процес обґрунтування кількісних та якісних змін стану фінансової безпеки в майбутньому. Прогнозування, з одного боку, має передувати плануванню, а з другого боку, має бути його складовою частиною, оскільки використовується на різних стадіях планової роботи [2; 5; 12].

Планування є одним із найважливіших етапів у процесі керування фінансовою безпекою, оскільки є методом, що створює основу для прийняття всіх управлінських рішень в процесі забезпечення фінансової безпеки підприємства. Головним завданням планування є постановка цілей та завдань, для досягнення яких має здійснюватися увесь подальший управлінський процес.

Моніторинг використовується з метою постійного спостереження за станом фінансової безпеки та передбачає виявлення змін та відхилень від планових показників, відстеження можливих ризиків та загроз, що можуть призвести до зниження фінансової безпеки, контроль за дотриманням принципів забезпечення фінансової безпеки. Використання методу моніторингу в управлінні фінансовою безпекою підприємств дає змогу в короткі строки діагностувати кризові явища у фінансовій складовій безпеки підприємства та вчасно реагувати на них. Ефективна організація моніторингу повинна передбачати контроль за станом не лише внутрішнього середовища підприємства, але і зовнішнього, в якому акумулюється основна маса небезпек та загроз.

Метод аналізу, в процесі управління фінансовою безпекою підприємства, дає змогу, шляхом розрахунку основних фінансових показників, говорити про конкурентоспроможність, ліквідність, кредитоспроможність підприємства, прибутковість його діяльності, відповідність обсягів продажу запланованим значенням та ін. Без постійного аналізу діяльності неможливе існування та прогресивний розвиток жодного підприємства.

Регулювання, як метод забезпечення фінансової безпеки, передбачає оптимізацію рівня фінансової безпеки, на основі даних про її стан, стан зовнішнього та внутрішнього середовищ, наявність ризиків та загроз, що були отримані на попередніх етапах методологічного процесу, та порівняння їх із плановими та прогнозними показниками. Регулювання включає постійний вплив управлінського персоналу на перебіг фінансових процесів та стан фінансової безпеки з метою досягнення стану відповідності

запланованим цілям. Процес регулювання має здійснюватись у трьох напрямках: попередження негативних впливів на фінансову безпеку, засобами якого є забезпечення та постійна підтримка високого рівня кваліфікації працівників, забезпечення прогресивного розвитку техніко-технологічних можливостей та потужностей підприємства; послаблення впливу загроз на фінансову безпеку, що здійснюється шляхом резервування коштів на покриття непередбачених витрат, відмови від ненадійних партнерів, страхування, гарантування, збільшення кількості використовуваних технологій виробництва та діяльності одночасно на декількох ринках із великою кількістю споживачів; коригування стану фінансової безпеки, тобто усунення відхилень [6].

Одним із найважливіших завдань управління фінансовою безпекою підприємства є аналіз фінансових ризиків. Ідентифікація фінансових ризиків є необхідною передумовою оцінки рівня їх впливу на діяльність підприємства. Ідентифікація фінансових ризиків полягає у виявленні можливих ризиків, пов'язаних з кожною конкретною фінансовою операцією, та визначенні причин виникнення того чи іншого виду ризику. Далі оцінка ймовірності прояву загроз і фінансових ризиків, тобто визначення можливих фінансових наслідків від дії тих чи інших фінансових ризиків і загроз на діяльність підприємства. Наслідки прояву фінансових ризиків можуть характеризуватися негативними, позитивними та нульовими показниками результативності фінансової діяльності.

Ефективне управління фінансовою безпекою підприємства можливе лише за умови об'єктивної та своєчасної оцінки її рівня. Для обґрунтування основних напрямів підвищення рівня фінансової безпеки підприємства необхідно системно підійти до вирішення поставленої проблеми та розглянути такі заходи за функціональними складовими фінансової безпеки (табл. 2).

Таблиця 2

Заходи з підвищення рівня фінансової безпеки підприємства за її функціональними складовими

Функціональні складові ФБП	Заходи, що забезпечують підвищення рівня ФБП	Вплив на фінансову безпеку підприємства
1	2	3
Бюджетно-податкова складова	Підвищення рівня кваліфікації працівників	Зменшення кількості помилок під час складання фінансової звітності та заповнення податкових декларацій, що сприятиме зменшенню штрафних санкцій
	Зміна системи оподаткування підприємства	Вибір оптимальної системи оподаткування підприємства дозволить мінімізувати податкові платежі до бюджетів різних рівнів
	Формування ефективної податкової політики підприємства	Мінімізація податків на основі максимального використання можливостей податкового законодавства, в тому числі і податкових пільг
Кредитна складова	Формування ефективної кредитної політики	Зменшення рівня дебіторської заборгованості
	Управління простроченою дебіторською заборгованістю	Мінімізація розміру простроченої заборгованості та строків інкасації боргу
	Підвищення платіжної дисципліни підприємства	Зменшення рівня кредиторської заборгованості
	Виважена позикова політика підприємства	Зменшення обсягу позикового капіталу та підвищення фінансової самостійності

1	2	3
Грошова складова	Синхронізація грошових потоків на підприємстві	Узгодження вхідних та вихідних потоків грошових коштів за обсягами та в часі, що дозволить уникнути дефіциту готівки, вивільнити частину грошових коштів й використати її для отримання додаткового доходу
	Контроль за витратами грошових коштів шляхом використання таких інструментів як флоут, централізація кредиторських рахунків, рахунки з нульовим балансом, контрольовані рахунки витрат тощо	Підвищення швидкої інкасації та уповільнення виплат призведуть до отримання максимального обсягу вільних грошових коштів
	Капіталізація тимчасово вільних залишків грошових коштів	Доходність інвестування зменшить інфляційні втрати від знецінення національної валюти та забезпечить отримання інвестиційного доходу, відповідно до цільового або фактичного рівня прибутковості активів
	Формування ефективної системи управління валютними ризиками	Мінімізація валютних ризиків та зменшення рівня фінансових втрат, що виникають у результаті коливань валютних курсів
Страхова складова	Підвищення рівня страхового захисту підприємства	Мінімізація витрат підприємства під час настання страхових випадків
	Співпраця виключно з фінансово стійкими страховиками	Зменшення можливих втрат підприємства, що пов'язанні із банкрутством або неплатоспроможністю страхової компанії
Функціональні складові ФБП	Заходи, що забезпечують підвищення рівня ФБП	Вплив на фінансову безпеку підприємства
Інвестиційна складова	Формування ефективної інвестиційної політики підприємства	Підвищення інвестиційної привабливості підприємства, максимізація доходів від інвестиційної діяльності, підвищення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства
	Вибір надійних партнерів	Зменшення можливих втрат підприємства, що пов'язані із банкрутством або неплатоспроможністю партнерів
	Формування системи моніторингу інвестиційних проектів	Мінімізація інвестиційних ризиків та підвищення прибутковості інвестиційних операцій підприємства
Фондова складова	Формування ефективної дивідендної політики підприємства	Підвищення інвестиційної привабливості підприємства
	Підвищення ефективності операцій з цінними паперами підприємства	Зростання обсягів грошових надходжень підприємства від розміщення цінних паперів

Заходи підвищення рівня фінансової безпеки мають бути узгодженими між собою, оскільки застосування одного методу може призвести до зниження або підвищення рівня фінансових ризиків за іншими напрямками фінансової діяльності підприємства. Тому, найбільш ефективним буде таке управління фінансовою безпекою, яке забезпечить комплексне використання заходів підвищення її рівня.

Запропоновані заходи підвищення рівня фінансової безпеки підприємств, за її функціональними складовими, подані у загальному вигляді, оскільки для кожного конкретного підприємства такі заходи є індивідуальними і потребують врахування різних аспектів діяльності та специфіки його фінансових відносин з різними контрагентами.

Після вибору оптимальних заходів підвищення фінансової безпеки підприємства, відбувається їх реалізація, координація та поточний контроль за виконанням цільових показників. Своєчасне виявлення помилок та прорахунків дає змогу мінімізувати витрати підприємства для досягнення поставленої мети. Моніторинг застосовується з метою системного спостереження за змінами показників та визначення ефективності реалізованих заходів.

Таким чином, основним завданням у підвищенні рівня ефективності діяльності підприємства є створення дієвого механізму управління його фінансовою безпекою, який забезпечує фінансову стійкість, рентабельність та платоспроможність підприємства.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Запропонований підхід до побудови механізму управління фінансовою безпекою, за допомогою економічних методів, інструментів, принципів, завдань, важелів, функцій, направлений на прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо підтримання високого рівня фінансової безпеки підприємства, що дасть змогу підприємству забезпечити зростання його ринкової вартості. Такий механізм передбачає, окрім побудови системи управління фінансовою безпекою, визначення рівня фінансових ризиків підприємства, що посилює його значення та роль у забезпеченні ефективної діяльності підприємства.

У подальшому, для побудови ефективного механізму управління фінансовою безпекою підприємства, передбачається розроблення алгоритму його запровадження. В основу алгоритму буде покладено авторський підхід до оцінки фінансової безпеки підприємства та визначення рівня досягнення мети управління, що забезпечить його адаптивність до змін внутрішнього та зовнішнього середовища.

Список використаних джерел

1. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И. А. Бланк. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784 с.
2. Бойчик І. Економіка підприємства / І. Бойчик. – К.: «Атіка», 2002. – 480 с.
3. Демченко І. В. Стратегічне управління фінансовою безпекою суб'єкта господарювання / І. В. Демченко // Фінанси, банки, інвестиції. – 2010. – №2. – С.43–46.
4. Захаров А. И. Теоретико-методологические и прикладные основы обеспечения экономической безопасности субъектов хозяйственной деятельности: монография / Л. В. Гнилицкая, А. И. Захаров, П. Я. Прыгунов. – К. : ТОВ: «Дорадо-Друк», 2011. – 290 с.
5. Кулініч І. О. Психологія управління / І. О. Кулініч. – К.: Знання, 2008. – 292 с.
6. Куцик В. І. Фінансова безпека підприємства як самостійний об'єкт управління: проблеми забезпечення / В. І. Куцик, А. І. Бартиш // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.4. – С. 250–255.
7. Матвійчук Л. О. Структура системи фінансової безпеки в управлінні підприємством / Л. О. Матвійчук // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 6. – С.194–197.
8. Мойсеєнко І. П. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства / І. П. Мойсеєнко, О. М. Марченко. – Львів, 2011. – 380 с.
9. Ортинський В. Л. Економічна безпека підприємств, організацій та установ / В. Л. Ортинський, І. С. Керницький, З. Б. Живко та ін. – К.: Правова єдність, 2009. – 544 с.
10. Папехин Р. С. Индикаторы финансовой безопасности предприятий / Р. С. Папехин. – Волгоград: Волгоградское научное изд-во, 2007 – 16 с.
11. Старостіна А. О. Ризик-менеджмент: теорія та практика / А. О. Старостіна, В. А. Кравченко. – К.: ІОЦ Видавництво «Політехніка», 2004. – 200 с.
12. Стельмашук А. М. Державне регулювання економіки / А.М. Стельмашук. – Тернопіль: ТАНГ, 2000. – 315 с.
13. Цікановська Н. А. Інтерпретація понять «Виклик», «Небезпека», «Загроза» та «Ризик» у теорії фінансової безпеки / Н.А. Цікановська // Фінансовий простір. – 2013. – № 3 (11). – С. 110–114.

References

1. Blank I. A. (2004) Management of financial security of the enterprise. *El'ga, Nika-Tsentr*, 784 p.
2. Combat I. (2002) Economy of the enterprise. *M.: «Atika»*, 480 p.

3. Demchenko I.V. (2010) Strategic management of financial security of a business entity. *Finansy, banki, investitsii*, 2, 43-46.
4. Zakharov A.I. (2011) Theoretical-methodological and applied bases for the provision of economic security of economic entities. *M.: TOV «Dorado-Druk»*, 290 p.
5. Kulinich I.O. (2008) Psychology of management. *M.: Znaniye*, 292 p.
6. Kutsyk V. I. (2011) Financial security of the enterprise as an independent object of management: problems of provision. *Vestnik NLTU Ukrainy*, 21.4, 250-255.
7. Matviychuk L.O. (2010) Structure of the financial security system in the management of the enterprise. *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu*, 6, 194-197.
8. Moiseenko I.P., Marchenko A.M. (2011) Management of financial and economic security of the enterprise. *L'viv*, 380 p.
9. Ortinsky V. L., Kernitsky I. S., Zhivko Z. B. (2009) Economic security of enterprises, organizations and institutions. *K.: Pravova yednist'*, 544 p.
10. Papehin R. S. (2007) Indicators of financial security of enterprises. *Volhohrad: Volhohrads'ke naukove vyd-vo*, 16 p.
11. Starostina A.O., Kravchenko V.A. (2004) Risk Management: Theory and Practice. *K.: IOTS Vydavnytstvo «Politekhnik»*, 200 p.
12. Stelmashchuk A.M. (2000) State regulation of economy. *Ternopil': TANH*, 315 p.
13. Ticanovska N. A. (2013) Interpretation of the concepts "Challenge", "Danger", "Threat" and "Risk" in the theory of financial security. *Finansovy prostir*, 3 (11), 110-114.

SICHYOKNO Glib Borysovich,

PhD student, Department of Financial and Economic Security management, Education and Research Security Management Institute, University of Economics and Law “Krok”

THE MECHANISM OF MANAGEMENT OF FINANCIAL SAFETY OF THE INDUSTRIAL ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF GLOBALISATION

Abstract. Introduction. *In modern conditions of Ukraine, in difficult economic situation, there are many risks, dangers and threats that generate industrial enterprises a number of financial and economic problems whose solution requires the improvement of existing and development of new forms, methods and tools for neutralize the negative effects on financial sector companies. For the effective functioning of enterprises it is necessary to increase their financial and economic security. Inadequate attention to the process of financial and economic security in industrial process inhibits their growth and leads to crisis complicates the process out of them.*

Purpose. *The purpose of the article is to substantiate theoretical principles, methodological approaches and practical recommendations for the formation and implementation of an effective mechanism for managing the financial security of an industrial enterprise in a globalizing environment.*

Methods. *Analysis, synthesis, generalization.*

Results. *In the article theoretical bases, methodical approaches and practical recommendations about formation and realisation of the effective mechanism of management by financial security of the industrial enterprise in the conditions of globalisation are considered.*

Originality. *The objects and subjects of the mechanism of management of financial security of the enterprise are established. The principles of financial security management are determined. Measures to increase the level of financial security of the company for its functional components enterprise are proposed.*

Conclusions. *The proposed approach to the construction of the financial security management mechanism, with the help of economic methods, tools, principles, tasks, levers, functions, is aimed at making informed management decisions in order to maintain a high level of financial security of the enterprise, which will enable the company to provide growth of its market value. Such a mechanism envisages, in addition to building a financial security management system, determining the level of financial risks of the enterprise, which increases its importance and role in ensuring the effective operation of the enterprise.*

Keywords: *mechanism, management, safety, financial safety, system of economic safety, enterprise, globalisation.*

Одержано редакцією: 27.04.2017
Прийнято до публікації: 11.05.2017